

Pimeduse järv, Kuu Ordu 2070

„Miks sa ei juhi?” küsis Assol vaikselt.

„Neuben juhib. Ta on hea küll,” vastas König samuti peaaegu hääletult.

„Tühi viisakus...” porises tüdruk tasa.

König heitis talle kannatamatu pilgu ja raputas imekergelt pead. Ta muutis selle liigutuse noogutuseks neist möödahõljuvale ülekuuekümnesele kõhnale, pudeliharjana turris lühikese habeme ja soenguga mehele, keda ta õe taga tulemas oli näinud. Mees hõljus süstikuse ja König lükkas õe talle järele luugist sisse.

„Blane on kohal ja kohe ütleb sulle, mis ta kohmerdistest arvab. Neuben, meie pärast võib startida.”

Vanem mees noogutas. Ta kinnitas harjunud liigutustega rihmad, ise nende poole vaatamatagi – heitis ainult lühikese kiire pilgu kontrollimaks, kas kõik on korras, kui neid kõige lõpuks prooviks raputas – ja oli juba samal ajal alustanud stardiprotseduure.

Matsatus, krigin, süstik võppus kergelt, üle ekraanide kihutasid kirjade ja märgendite armeed ning kusagil sisises miski.

„Kinnitad stardiprotseduurid,” sõnas Neuben poolküsivalt Königi poole vaadates.

Too noogutas: „Kinnitan stardiprotseduurid.”

„Stardikoridor vaba, kõik süsteemid korras,” kviteeris Neuben.

„Lennutrajektor vaba, ohtlikke lähenemisi ei ole,” lisas Assol tagantpoolt.

„Kaitse aktiivne oranži tsooni tasemel,” täiendas Blane.

„Miinus kümme,” lõpetas Neuben.

Vaikus. Inimesed tõmbusid toolides pingule. Sekundid hakkasid venima.

Kümnendal visati neid tehiskaaslaselt välja. Mootorid käivitusid, paari järsu pöörde ja jõnksatusega eemaldusid nad tehiskaaslasest ning siis käivitus peamootor. Kakkümmend sekundit kiirendust, seejärel taas peaaegu kaalutus.

„Esimene faas rohelises, pidurdusraketi eraldumiseni 204... nüüd,” teatas Neuben, täpsemalt luges häälega üle kirju monitoridel, mida nad muide niikuinii kõik nägid. „Oranž?” küsis ta lõpuks.

„Hiina on jälle aktiveerunud, kolm tundi tagasi otsustati kollaselt oranži minna,” teatas Blane.

„Vaata ise.”

Neuben noogutas ja libistas sõrmi suuremat osa tema vaateväljast katval poolläbipaistval puutetundlikul ekraanil. „Kui oranž, siis oranž. Hm, allveelaevade kogunemine... ei peaks enam uudise läve ületama... Aa, paar kallaletungi ka. Saast.” Ta lükkas avanenud tekstiaknad kinni. „Meie lendame üle Euroopa. Ebameeldivalt madalalt küll...”

Assol turtsatas.

„Kõik, mis on allpool Kármáni joont, on madalal,” teatas Neuben kõrgilt ja pöördus siis pisut, et

saata Assoli poole vabandav naeratus.

„Kui tähti närida, siis me lendame üle suurema osa Euroopa kõrgemal,” ei jäänud Assol rahule. „Me teeme esimese sissehüppe¹ Atlandi kohal ja Doonau deltasse tuleme tavalisest teravamalt nurga all. Alla saja kildi laskume alles poole Rumeenia kohal.”

„Õige, aga just see Atlandi osa mulle ei meeldi,” vangutas Neuben pead. „Me ei saa selle lastiga uuesti orbiidile ka.”

„Lased lahti,” kehtitas König õlgu.

„Kakssada tonni kulda, hõbedat, platinat, iridiumi, rodiumi, palladiumi ja mis kõik seal oli!” ägas Blane vaimustusest. „See põhjustab sihukese kullapalaviku...”

„Miinus kümme pidurdusmooduli eraldumiseni,” katkestas Neuben.

Taas valitses need sekundid vaikus. Siis jõnksatas kõik, kui lukustusmehhanismid avanesid ja elektromagnetid neid eemale tõukasid. Ekraanidel ja simulatsioonidel oli näha, kuidas neist eemale triiviv piloodita pidurdusmoodul end õigesse suunda pöörab, aatomimootori sisse lülitab ja alustab tagasironimist kõrgemale orbiidile. Nende maanduriosa, millele too pidurdusmoodul oli õige suuna ja kiiruse andnud, liikus inertsiga edasi atmosfääri ülakihtide suunas.

Kiirendus kasvas väga aeglaselt, ent lõpuks suruti neid toolidesse kolmekordse raskusega. Siis hakkas kiirendus taas tasapisi langema.

„Faaaaak!” röögatas Blane korraga. Akende taga sähvisid leegid, kui ta tõrjeraketid lahti lasi. Nüüd nägid kõik kusagilt altpoolt neile järele kaarduvat helendavat tähte.

König ja Neuben rabasid korraga juhustest. Hetke vaatasid nad teineteisele otsa.

„Sina!” röögatas Neuben.

König pööras laeva väga järsult ja lülitas mõneks sekundiks mootori 12g-le.

„Kaksteist, kolm, viisteist punkt viis, vektor kaheksa-kaheksa-kaks,” võristas Assol.

Miski välgatas, hetk hiljem hüppas kogu aparaat.

„Detonatsioon kuuekümne kahel,” kommenteeris Blane. „See oli napikas.”

„Ümbrus tühi,” lisas Assol.

„Automaatika kahjustusi ei näita,” napsas König kuivalt ja kurjalt. „Kontrollime käsijuhtimisel kõiki süsteeme. Assol, kursiarvutused.”

Viis sekundit vaikus, mil kõik ainult sõrmedel tööd teha lastes omaette nohisesid.

„Kurs ebastabiilne, otsus tuleb vastu võtta kohe,” teatas Assol seejärel. Ta saatis tulemused teistele. „Trajektor läks, praeguse kaaluga ei vea me Isaaci järveni välja ja me ei suuda loomulikult ka orbiidile tõusta. Kukume alla kusagil Kesk-Euroopas.”

Taas paar sekundit vaikus.

„Teid saaksin õigesse kohta, aga lastist oleks kahju loobuda...” venitas Neuben. Ta vajutas klahve. „Teivasjaam, hädaolukord. Me tegime põikemanöövri, seda te nägite. Mul on kiiresti vaja vastust –

¹ Igaks juhuks, sest seda tekstis rohkem ei selgitata – nn *skip entry* tähendab seda, et kosmosesõiduk siseneb Maa (või mistahes atmosfääri taevakeha) atmosfääri kõigepealt madala nurga all ja nõ pöörub kosmosesse tagasi, olles kaotanud osa kiirusest. Kui kõik on õigesti arvatud, siseneb see varsti uuesti atmosfääri lõplikult maandumiseks (või teoreetiliselt ka järgmiseks hüppeks). *Skip entry* võimaldab venitada maandumist pikemaks ja niimoodi säästa sõidukit ja meeskonda, kuid nõuab palju täpsemaid arvutusi. Spekulatsiooniks – seda ei saa muidugi enam kunagi ega kuidagi kontrollida –, et Columbia oleks ehk tagasipöördumisel 1. veebruaril 2003 (STS-107) terveks jäänud, kui süstik oleks õigel ajal kosmosesse tagasi suunatud. (Süstikud olid põhimõtteliselt võimelised *skip re-entry*’ks; see oleks muidugi tähendanud maandumist kusagil keset Atlandit.)

kas meie agentuur suudab midagi ära teha, kui ma maandun näiteks Genfi järve?”

„Sellele on vist isegi mõeldud,” pomises König vaikselt ja natuke nagu vabandavalt.

„On, aga nad ei ole ju kunagi täies valmisolekus,” seletas Neuben samuti nagu häbenedes. „Keegi ei jõuaks. Sõjaväemanöövrid, riigijuhtide külaskäigud, mingi muu häireolukord või lihtsalt on mõni võtmetegelane ära – nüüd tuleb kiiresti vaadata, kas ja kuidas just praegu võiks asi toimida.”

Sekundid venisid mööda. „Kahekümne pärast on meil valida, kas paadisild või natuke sügavamale,” hoiatas Assol. Tasapisi hakkas taas kasvama kiirendus, kui nad tihedamatesse õhukihtidesse sisenesid.

„Näeme,” porises König. „Me siiski saime paar killutabamust ka. Lastiruum kaotas hermeetilisuse. Üks kild on reaktori väliskontuuris.”

„Reaktor ei näita vigu?” süvenes Neuben arvutisse.

„Ei. Aga tuleb uurida, mis võib juhtuda, kui me tihedamatesse õhukihtidesse jõuame,” urises König. Tegelikult klõbistasid kõik neli sõrmedega ekraanidel.

„Nüüd hakkab reaktor vigu näitama,” teatas Blane. „Ioonjuhtides ei ole enam vaakum. Laser mul enam ei tööta.”

„Vastus on positiivne!!” ärkas ellu üks ekraan. „Maandumispunkt – saadan. See on Lausanne’ist viis kilti idas, puksiir ootab seal. Süstiku järvelviibimine on kriitiline, startida tuleb niipea, kui paagid vett täis. Soovitame vähendada filtreerimist... Üldiselt, detaile me alles paneme kokku.”

„Selle otsuse rajajoon niikuinii läks,” vastas Assol. „Orbiidile ei saa me enam ka siis, kui lasti minema heidame.”

„Õnn kaasa.” Kujutis kadus.

Kiirendus oli taas kasvanud. Enda taha hõõguvat tulejutti jättes kihutas masin üle öise Prantsumaa taeva. Ei olnud mingit kahtlust, et neid nägid palja silmagagi sajad ja sajad inimesed, rääkimata mitmekümnest radarist, alates lennujuhtimisest ja lõpetades õhukaitsega, kus laskuv süstik tänu tolele nende taha jäävale hõõguva gaasi kanalile kõige tähelepanuväärsem objekt oli.

Kõik see võttis siiski vaid paar minutit ja nad olid tavaliste lennuvahendite jaoks liiga kõrgel. Ka vett, mida nende tuumamootor plasmaks muutis, oli neil veel piisavalt, et pidurdada 4g-ga kuni lõpuni – sumatamiseni Genfi järve.

Nad hakkasid kiiresti vajuma.

„Eraldumine,” ühmas Neuben.

Seekord oli tõuge väga järsk, sest last kaalus hulga rohkem kui ülejäänud – kuumuskilp, mootorid ja kabiin. Palja silmaga ei näinud nad pimedas ja vee all muidugi midagi, ent võisid ekraanidel jälgida, kuidas eraldunud lastiruumi külgedel kasvasid õhukotid, laskumine peatus ja see hakkas uuesti veepinna poole tõusma.

Süstik ise tegi sedasama – õhukotid paisusid, et täita ruumi, kus äsja oli last olnud, ja ka nemad hakkasid uuesti kerkima.

„On side, need on omad,” teatas Blane neid üleval ootavale kaatrile viibates; loomulikult oli seegi vaid arvutikujutis.

„Nii, minge,” kähvas Neuben kohe, kui nad veepinnale jõudsid. Ekraanidel oli näha, et robotkäed ühendasid juba trosse lastikonteineri külge, et see minema pukseerida.

Blane ja Assol tõusid, ent König jäi istuma, viibates vaid teistele, et need teda ei ootaks.

„Reaktor näitab vigu. Sul on maksimaalselt tuhat sekki. Arvestad, et suudad midagi ette võtta?”

Peaksin sulle appi jääma?"

Neuben raputas pead. „Mine! Kui te kohe siit eemale saate... Isegi kõige halvemal juhul olete teie ja last ilusti all.”

„Sa..."

„Nad ei julge rünnata tuumareaktoriga laeva. Ja kui siin on laev ja üks mees selle sees..." Neuben muigas. „Minge! Ruttu!"

König kõhkles veel hetke ja kadus siis luugist välja. Kaater käivitas mootorid niipea, kui ta sinneraudele viipas, ujukitega lastiruum jõnksatas, pöördus ja hakkas siis järjest kiiremini liikuma.

Kolm õde-venda jälgisid süngelt, kuidas järveveel tasapisi loksuv süstik nende taga pimedusse kadus.

*

„Katsuge vaiksemalt!"

König lasi pea ühele, siis teisele poole, üritades midagi näha. Ritsikad siristasid ja taevas oli heledaid, torkivaid tähti täis. „Meil on viisteist meetrit otsejoones. Me ei saa siit kaljuseinast üles, seega on meil meetrit... kakssada. Kus te olete?" Seda viimast küsis ta selja taha pimedusse vaadates.

„Lülitasid välja?" küsis Assol, kes oli temast umbes viis sammu tagapool.

„Korraks jah."

„Mille sa välja lülitasid? Täpsemalt, mille sa nüüd sisse lülitasid? Kiirgusintensiivsus tõusis."

König heitis pilgu tahapoole, kus nüüd ronisid mööda kitsast kaljurada helendavad inimkujud, nimed ja märgendid peal. Selle peal, kes kõnelenud oli, oli kiri Martin. Ühe kliki kaugusel olid ka muud andmed, mida König oli lugenud enne, kui mehega kaldal kohtus.

„Oma arvuti."

„Kui sa nüüd natuke vasakule hoiad... ja pöösastesse ei takerdu..." kuulis ta eespoolt Blane'i vaikset, natuke naerust häält. Ta oleks peaaegu tasakaalu kaotanud, kui oksad teda näkku löid. Ta koperdas ja mõistis, et oleks äärepealt rajalt kõrvale kuristikku astunud. Nõlv polnud seal vertikaalne, kuid mõne kondi võis kergesti katki murda.

Vend naeris.

„Mis sulle nalja teeb?"

„Tegelikult mitte miski peale sinu saamatuse." Blane ohkas. „Kui abitud me ilma tehnikata oleme. Arvutid. Hädad algavad, kui kõike pole kujutisel. Süvene, taju. Midagi sa ju näed. Näiteks siin on madal müür. Kohe oleme autode juures."

König vaikus. Ta hakkas rääkima alles siis, kui nad – juba maantee siledal asfaldil – hakkasid ootavate autodeni jõudma. „Kuidas sina siin orienteerud?"

„Sinul on lihtsalt liiga kaua mängust „Maa ööd"."

„Minu ajal ei olnud seda mängu. Ma olen sinust suurusjärgu rohkem Maal olnud ja sina saad paremini hakkama."

Blane kehtas õlgu. „Ei saa. Mulle tuli Asimovi Teraskoopad nii teravalt ette – ma tunne end väljas halvasti. Ikka otsin seinu ja... noh, ma ju tean, et õhk *ei saa* hajuda, aga ikkagi. Muidugi, mind see maha ei murra. Sa olid sõja ajal pikalt Maal."

König mühatas. „Ma ei taha seda tunnistada, aga suurema osa ajast püüdsin, hambad risti, hakkama

saada – no ei murra mind planeet, kust inimene pärit.” Ta noogutas neile vastu tulnud inimestele.

„Hans Kreisse, nagu ma plaanidest aru saan, juhid sina toda Volvot? Plaanid arusaadavad ja muutusi teha vaja ei ole? Siis – Assol ja Blane autosse ja minge.”

Inimesed tema ees vahetasid pilke. Umbes neljakümneaastane suuremat kasvu tüüpilise ametniku välimusega mees neelatas ja noogutas siis end kogudes. „Sina oled ilmselt König. Jah, me oleme valmis startima. Ma viin nad otse Stockholmi ära. Eee...” Ta kõhkles. „Ega minu autosse muud lasti ei tule?”

„Ei. Mõttetu risk.” König pöördus. „Assol, Blane, õnn kaasa. Minge.”

Ta vaatas, kuidas need kaks autosse istusid ja auto minema sõitis, ning hakkas siis sinnasamasse teed järvepoolse languse küljest piirava madala kivimüüri harjale üles seadma peenikestel metalljalgadel konstruktsiooni.

„Andmekanal tuli üles,” pomises ta paari sekundi pärast. Inimesed tema ümber vahetasid pilke; ta ei teinud neist väljagi. Tema jaoks tekkis ta ette udune kujutis.

„Stasi,” tervitas ta toda tekkinud tüüpi ära tundes.

„Miks ma midagi ei näe?” küsis see rahulolematult.

„Sest siin on pime,” ohkas König. „On autolaternad, kuid ei ole just tark mõte mulle valgus peale tõmmata kõigest selleks... Jätame. Miks ma sinu otsa sattusin?”

„Sest nad panid mu valvesse. Kõik panevad siin praegu *burst mode*’is. Sa jätsid õhku paar lahendamata küsimust – miks? Assol ja Blane läksid, ma näen. Pannakse kokku transpordigraafikut. Hea, et sul see laser kaasas oli, meil oli seni ainult sulandatud hõre krüpto üle avaliku võrgu. Kauaks sa saad selle üles jätta ja mis on olulisim? Millega ma saan aidata?”

„Neubeniga on kanal?”

„Jah, aga mitte temast edasi. Me ei julge kohalikku agentuuri sinna ühendada.”

„Tema staatus?”

„Lõksus. Start võimatu. Otsitakse lahendust. Valmistatakse nii dessandiks kui läbirääkimisteks... sa peaksid teadma...”

„Tean. Kas ma füüsiliselt jõuan tagasi laeva enne, kui rõngas sulgub?”

„Ei. Ja sinust poleks seal midagi abi. Kõige loogilisem oleks sul olnud koos Assoli ja Blane’iga lahkuda.”

„Jah, kuid...”

„König, me juba teame. Noh, läks natuke viltu. See ei ole sinu süü.”

König vaikus natuke aega. „On küll,” peaaegu ägas ta lõpuks. „Neuben oli piloot. Ma ei oleks tohtinud juhiseid haarata.”

„Sa oled palju parem piloot...”

„Ja kui ma juba kord haarasin, ei oleks ma vähemalt tohtinud kõhelda. Kuidas sa aru ei saa? Neuben teab sama hästi, et ma olen parem piloot. Ta haaras instinktiivselt juhise ja peatus ainult sellepärast, et lootis minule. Ja mina... faaaaak.”

„Jah, Neuben oli piloot. Ta oli valmis juhtima. Jah, ta tõesti ei peta ennast ega kedagi teist, ta tunneb sind. Ta andis juhtimise kohe üle. Ja sa põikasid kõrvale. Ideaalsel trajektoril.”

„Aga me kaotasime peaaegu seki!”

„See oleks juhtimise üleandmisele ikka kulunud. Te mõlemad olite vähemalt valmis.”

„Te jõudsite selle kõik juba kokku panna...” König vangutas pead. „See sek oli otsustav. Kui rakett oleks plahvatanud kõigest kolm korda kaugemal, poleks vigastusi tõenäoliselt üldse olnud.”

„See pole teada. Ja sa saad ju väga hästi aru, et sa ei saa alati kõiki asju juhtida lihtsalt sellepärast, et sa seda üsna hästi teed. Veelkord, Neuben on kogenud piloot. Ta oleks ka ise hakkama saanud, ent nähes, et ka sina oled valmis, tunnistas ta su paremust ja andis juhtimise üle. Teile lasti rakett järele tõusval trajektoril, kui see oli kõige paremini varjatud teie enda plasmabaga ja teil kõige vähem manööverdamisruumi. Te panite kaks tuhat kilti mööda mitte mingi sekise arusaamatuse pärast, vaid kuna see oli hästikalkuleeritud rünnak.”

„Sa räägid liiga palju.”

„Võimalik. Igatahes on sulle välja vaadatud ajutine kattevari – olete puhkusel viibiv abielupaar. Naise nimi on Kirke, Kirke Haszgruff, ja ta vaatab sulle kahe sammu kauguselt otsa, et millal sa lõpetad selle täiesti ebakohase mediteerimise.”

König üritas kujutise asemel fokuseeruda pärismaailmale. „Hm...” Naine oli heledate, õlgadeni ulatuvate juustega, mitte küll väga vormist väljas, kuid igatpidi üsna suur. Ta ei olnud inetu, aga sellise tüüpilise saksapärase näoga, mida enamik maailma inimesi suudab ette kujutada pigem rivis marssimas, kui – ütleme – hellalt naeratamas.

„Iludusvõistlust polnud meil aega läbi viia. Ta on 32 ja kohaliku kohta täitsa kobe. Jäta laser sinna ja kao, sa oled seal teistel ainult ees ja iga sek, mis te seal tõllerdate... tead küll.”

König väärutas huuli ja mõtles paarkümmend sekundit, kulm kipras.

„Olgu,” porises ta lõpuks. „Aga ma tulen veel üles ja kui... Põrgu, Stasi! Sa tead.”

„Tean. Aga ajusid on teistelgi, eks ole. Ja praegu on vähemalt sul tegutsemise aeg. Mine!”

„Olgu, eks ma kao siis pimedusse.”

„Õnn kaasa.”

*

John Johnson magas juba, kui telefon helises. Viimasel ajal heitis ta varakult magama. Poeg oli küll juba suur, kuid need aastad, mil neil Lindaga oli vaheldumisi tulnud pooled ööd muudkui tõusta – need aastad olid oma jälje jätnud.

John virutas klahvidele – pani kõne ootele, et aparaat vait jääks, ja ajas end kohmakalt istuli, et kabinetti minna.

„Võta siinsamas vastu, ma olen üleval,” porises Linda läbi une.

John heitis ta poole kiire pilgu ja loobus tõusmisest. Kummatigi jättis ta enda poole kaamera sisse lülitamata.

„Keaton, kuulen sind.”

Vanemapoolne, hallinev ja natuke ülekaaluline mees vaatas natuke rahulolematult tema suunas.

„Kus sa oled?”

„Kodus, voodis. Räägi.”

„Linda?”

„Magab siinsamas kõrval.”

Keaton ohkas. „Meil on kolmanda astme lähikontakt. Ma saatsin sulle juba auto järele. Praeguse liiklusega alla kümne minuti.”

John ohkas. „Ma teen end korda. Ütle, et pole mõtet sisse tulla.”

Ta katkestas ühenduse ja ajas end püsti.

„Kas te midagi konspiratiivsemat ei suutnud välja mõelda?” mühatas Linda. Naine hõõrus silmi ja ajas end voodist välja. „Igaüks, kes seda kuuleb...”

„Sa ei pea tõusma,” ütles John kiiresti.

„Ähh. Saadan su korralikult ära. Duši alla sa ei jõua, ma teen sulle vähemalt ühe kohvi, kuni sa riietud.”

„Olgu.” John vaatas naisele järele, kui see veel õieti ärkamata, hommikumantel alles varrukatpidi järele lohisemas, kõõgi poole tuikus, teel uksepiida vastu põrgates. See naine oli kõige suurem õnnestumine Johni elus, kuid oma ameti tõttu ei suutnud ta mõtlemata jätta, kas see siiski pole Lindale töö? Nad mõlemad töötasid luures. Linda tuli töölt ära, kui nad abiellusid. Jättis karjääri, nad hakkasid koos elama, sündis poeg... Oli John kuidagi nii tähtis, et keegi pidas vajalikuks ohverdada Linda-taoline agent selleks, et tal eluaeg silma peal hoida? Ta raputas pead – rumalad mõtted. Professionaalne kretinism. Juba kaheksa aastat kooselu... Ent mõtted ei kadunud.

Ka Keaton teadis, kes on Linda. Usaldas ta teda – või neid mõlemaid? – seetõttu vähem või rohkem? Kuigi naine iial ei küsinud, rääkis mees talle kindlasti palju rohkem, kui ta oleks tohtinud, palju rohkem, kui ta oleks ilmselt rääkinud abikaasale, kes oleks vaid ähmaselt teadnud, millega ta õieti elatist teenib...

Selleks ajaks, kui ta riietunult kööki jõudis, oli naine muidugi juba enam-vähem ärganud, hommikumantli oli ta igal juhul korralikult selga saanud. Sellisena – unine, tõsine, värvimata ja natuke loppis – oli ta hoopis teistsugune, kui siis, kui nad kohtusid, kuid ikka veel rabas Johni, kui... täiuslik Linda oli.

Auto oli kohal ja juht seisis selle kõrval. Ta noogutas, kui nende pilgud läbi akna kohtusid.

Linda ulatas talle kohvitassi. „Võta paar lonksu, see on vähemalt korralik kohvi. Kui sind kuhugi väljale saadetakse, pead papptopsilurriga läbi ajama. Tule elusalt tagasi. Ja kui saad, helista vahepeal. Ma seni proovin siin uudiste järgi ära arvata, kuidas sul läheb.”

Naise hääli oli natuke kähe ja selles helises midagi Johni jaoks raskesti määratletavat. Teatud lõbusus ehk, sest naine ju mõistab ta tööst liigagi palju? Natuke muret ja ehk terakene kadedust, et ta ise seda enam ei tee?

John suudles Lindat huulte, võttis kiirustades paar lonksu kohvi – see ei olnud väga kuum – ja suudles uuesti Lindat. Veel lonks kohvi ja siis kõndis ta juba ootava auto poole.

„Kuhu me läheme?” küsis ta juhilt, kui nad liikuma hakkasid.

„Svingedsi.”

John noogutas. „Lennuk või kopter? Side?”

„Sul paluti kannatada. Kümme-kaksteist minutit. Kopteris on turvaline kanal.”

*

Kirke askeldas voodiriietega ja heitis aeg-ajalt Königi suunas närvilisi pilke. Viimane vedeles diivaninurgas, suured tumedad prillid ees, ega paistnud üldse ümbrusest teadlik olevat. Ainult ta sõrmed tuksatasid aeg-ajalt, kui need motoorselt reageerisid sellele, kui ta mõttes klaviatuuril kirjutas. Suur, tervet seina kattev ekraan diivani ees seal, kus idee järgi oli hea mugavalt vedeledes filmi vaadata, näitas ookeani ja korallsaari.

„Kuule,” alustas naine kõhklemisi. „Me peaksime ikkagi koos magama. Ühes voodis, tähendab. Kui keegi kontrollib...”

König noogutas. Nende pilgud kohtusid, kui mehe prillid hulga läbipaistvamaks muutusid. „Ega me

ei pea veel voodisse minema?” küsis mees. „Kellaaja järgi otsustades võime veel tunde askeldada? Võime süüa, lobiseda, filmi vaadata... Kuigi ma palun sul seda meie mõlema eest imiteerida. Süüa isegi võiks, kuigi mul ei ole tegelikult nälg. Ma ei vaja praegu puhkust, ma ei jää enne 5–6 tundi uniseks.”

Kirke noogutas rabedalt. „Ma katan siis laua. Peaksime veini avama... Jood sa üldse? Tähendab, teen ma lahti korraliku või suvalise?”

Paistis, et König pühendas nüüd talle senisest pisut rohkem tähelepanu. „Hm... Kirke, ma ei taha halb külaline olla, aga sa ju tead, et situatsioon võib iga hetk muutuda. Samas...” Ta kõhkles ja vaatas toas ringi. „Kõige paremat veini ei ole ma lihtsalt ära teeninud, kuid hea veini vastu pole mul kunagi midagi. Ja nüüd palun vabanda mind taas...”

Ta näis jälle kataleptilisse seisundisse vajuvat.

Naine askeldas veerand tundi köögis, siis kattis madala laua diivani ees. Tema korter oli tegelikult üksainus oma sajaruutmeetrine ruum, mille üks ots oli köök ja teine magamistuba (vannituba oli muidugi eraldatud). Ta oli soojendanud mikrolaines mingeid pirukaid ja paigutanud kausikestesse oliive, juustu ja muud sellist „näksimist”. Ta tõi ka veinipudeli, sättis pisut klaase, piidles Königit mõne minuti äraootavalt, siis ohkas ja asus ise pudelit avama. Veiniavaja oli silindrilise morsiklaasi kujuga, ka selles mõttes, et läbipaistev. Kirke asetas selle nii-öelda tagurpidi pudelile, automaatika haaras kaelast kinni, löikas ära pealmise fooliumkatte, keeras siis korgitseri korki ja tõmbas selle välja.

„Vabandust,” pomises König, võttis naise käest pudeli ja kallas nende klaasid kolmandiku jagu täis. Selle aja peale oli avaja kaitsefooliumist väikese silindri vorminud ja koos korgiga endast välja visanud.

König uuris korki. „Ega see pole ometi ehtne?”

Kirke muigas. „Ehsat ei kasutata enam ammu. Ei tasu ära – pooled veini hädad olid tammekorgiga seotud. See on fiibrist imitatsioon, kusjuures see laseb ka õhku läbi. Tere tulemast rikkasse ja turvalisse Šveitsi, maailma kõige rahulikumas ja kallimas riiki!”

Nad lõid kokku ja maitseid veini.

„Oli see iroonia?” küsis König.

Kirke kehtas õlgu ja sättis end mugavamalt sügavamale diivani teise otsa. See oli nii suur, et nende vahele jäi terve meeter, kuigi nad mõlemad otse öeldes lautasid. Ta manas puldiga ja kujutis ekraanil asendus. Ta kas teadis, mida teeb, või valis kiiresti huupi mingi filmi; häält ta sisse ei lülitanud. „*Confoederatio Helvetica* on nii hea paik elamiseks, kui see Maal üldse võimalik on. Ma olen šveitslane. Šveitsi sakslane, peaksin tegelikult ütleva. Muide, sina oled praegu ka.”

„Šveitslane või Šveitsi sakslane? Kas see erinevuse rõhutamine on kuidagi oluline?”

Naine uuris teda hetke, pea viltu. „Viimasel ajal on see oluliseks muutunud, sest Šveits on sisuliselt saksastunud ja prantslaste osa võtab seda pisut südamesse. Kusjuures selle viimase lause väljaütlemine võib juba iseenesest teatud juhtudel pahandusi tuua.”

„Teid peaks neli olema vist?” kibutas König kulme. „Itaallased ja mingi naljaka nimega rahvus, mida ma – vabandust – ei suuda kunagi meelde jätta?”

„Oo jaa! Retoromaani osa on välja surnud. On paarkümmend entusiasti, kes seda elus hoiavad. Itaallasi on alla 3 protsendi... Tahad sa seda tõesti kuulda? Miks mulle tundus, et sa suudad need andmed võrgust kiiremini leida, kui mina neid välja suudan öelda? Kindlasti tead sa ka minust kõike? Kellega ma koos olen elanud ja kellega suhtlen, mis rohte ma võtan ja et ma käin liiga vähe trennis ja...”

Naine jäi poolelt sõnalt vait, muigas natuke kurjalt ja uuris veini ekraani kumas; hetkel näidati metsa ja vein oli sametpruun.

König uuris omakorda teda. „Ma leian faktid,” alustas ta ettevaatlikult. „Muidugi leian ma su eluloo, füüsilised parameetrid, huvialad, põetud haigused ja tuhat muud asja. Igaüks leiab. Küllap sa tead ka, kuidas peita neid asju, mida sa ei taha, et leitakse. Võimalik, et me oleme pisut ebavõrdses positsioonis, kuna minu kohta on siinsetes võrkudes ainult kuus üksteisele vastukäivat legendi. Ma ei tea, mida sa mõtled. Mis inimene sa oled. Ma tegelikult ei saa aru, miks sa selle teema sellisena tõstatasid? Kas ma käitun väga ebaadekvaatselt?”

Kirke puhatas. „Lihtne vastus oleks – jah. Sa käitud nagu traadipea. Ja traadipea tavaliselt ei käi ringi ühegi vähegi normaalse naise seltsis.”

„Traadipea definitsiooni ma muidugi tean. Me oleme siin kahekesi ja sa tead, et ma tahan ja pean asjadega kursis olema...”

„Jäta. Milleks näiteks oli vaja lasta kogu siinsele rajoonile mingi kummaline üsna mahukas geoinfoarvutus peale?”

„Noh, ma tahtsin igaks juhuks teada, et kui siia peab maanduma kopter, lennuk või süstik... Paistis see välja? Hm, sa jälgid – ja päris tõhusalt – omakorda, mida mina teen?”

„Ma ei ole lootusetu võhik, kuid siin ei ole midagi mõelda. Ma juba sain selle eest arve.”

König vandus vaikselt. „Kuid... see ei ole ju keelatud? Mul ei ole ühtki hoiatust...”

„Neid ei olegi. Ei ole keelatud. Lihtsalt ebatavaline on. Ja kui sa teed selliseid asju paarkümmend, siis teatud ametkondadele ütleb see sama selgelt, kes sa oled, kui sul näiteks langevari järele lohiseks.”

„Ma enam ei tee,” pomises König löödult. „Damn, meie arvutites ei tohiks olla midagi, mida siingi ei ole, ja kõik peaks olema vastavusse viidud kohalike standarditega.”

„Teed küll. Kogu aeg teed.” Kirke lausa oigas. „Sellest hetkest, kui sa uksest sisse said, on siin kõik andmekanalid maksimumi peal. Minu jutu peale algatasid sa veel kümneid uusi päringuvooge. Ja suur osa sellest on veel krüpteeritud kah...”

Königi silmad läksid suureks. „Sa tahad öelda, et... on nii parem?”

Naine hakkas kõledalt naerma. „Jah, nüüd ei ole mu andmetöötlus enam kaks suurusjärku tavalisest kõrgem, ainult suurusjärgu.”

„Kas see tõesti äratab tähelepanu? Ma suhtlen siitkaudu ka Orduga. Täna peaksid kõik ufohullud lolle päringuid tegema ja keegi kindlasti genereerib mulle varjet ka. Ma tõesti olen harjunud teistsuguste lähenemistega, ma ei saa siin protsesse oma pilve visata ja pean kasutama kohalikke teenuseid, mis on pehmelt öeldes kusised. Olgu, ma tõmban selle kõik maha... aga siis olen ma kasutu. Pime.”

Kirke muigas ja pöördus Königile otsa vaatama, silmis valus nukrus. „Ma ei tea. Ma olen eluaeg kuulunud Kuu Ordusse ja sa oled esimene elus ordulane, kes mu juures peatub. Ma olen sellest... eluaeg on sellest räägitud. Ja kui sa nüüd lihtsalt teadmatuses – isegi mitte asja pärast, vaid lihtsalt teadmatuses – kogu mu elule vee peale tõmbad... Ma ei ole mingi Madam Võiliblikas.”

*

„Neuben? Jah, ma tean, kus sa oled ja mis juhtus. Kuidas ma sind aidata saan?” Tato kummardus ekraanile lähemale.

„Nad ründavad varsti. Kaua ma neid siit ähvarduste ja lubadustega eemal ei hoia. Enne, kui sa küsid – start on absoluutselt välistatud. Ma ei lapi siin millegagi välimist plasmakontuuri.”

„Meie tehnikud pakkusid vist midagi välja? Alighiero veel arvutab, aga Magnutaki ja Zalmee saatsid sulle minu teada skeemid, kuidas oleks võimalik aeglane start, kasutades laseri jõujuhte ajutise peegeldina...”

„Tähendab see tsirkoonium-95–100 ja muude reaktsioonikomponentide väljavoolu. Jutt võib olla mitmest kilogrammist. See mürgitab terve järve.”

„Seda ma ei teadnud,” pomises Tato.

„See on must stsenaarium. Roosa on 12 grammi tsirkooniumiisotoope ja alla grammi plutooniumi. Ümbruskonna inimesed saavad vähem kui rindkere-röntgenifoto jagu. Tõenäolisemad numbrid on 50 grammi ligi. Nad räägivad ainult sellest. Sellepärast ma ei võtagi neid tõsiselt ja konserveerin reaktori. Tegelikult on see juba ohutu.”

„Kohalikud teavad seda?”

„Asi ei ole selles. Või täpsemalt, see ei ole tähtis. Tato, siin on ikkagi terve meie reaktor. Ma ei saa seda õhku lasta niimoodi, et saastet ei tekiks. Genfi järve ära mürgitada... no me ju ei tee seda. Mul ei ole ka mingit tahtmist oma ülejäänud elu kusagil kõrgema turvasemega vanglas veeta. Saada kivi peale. Ma tõstan selleks ajaks tuumakütuse kõrvale ja saadan robotiga eemale. Kui ma ütlen, et saadan tuumamaterjalid, tegelevad nad sellega. Ajastus peab täpne olema ja sellega on kiire. Sind nad kuulavad. Mitte keegi ei ole kunagi sinu käske vaidlustanud. Sina suudad selle piisavalt kiiresti organiseerida. Veel üks asi – ma võtan tuumakütuse käsitsi välja.”

„Käsitsi? See tähendab sulle surmaotsust.”

„Jah. Selle otsuse olen ma teinud. Seda ei saa keegi takistada. Sa saad vaid säästa mind kõigest järgnevast.”

Viis sekundit vaikust. „Miks sa seda teed? On ju teisi võimalusi. Ajad on muutunud, nad kardavad meid. Šveits ei ole Usa või Hiina, nendega annab rääkida. CERN on siamaale meie suhtes väga positiivselt meelestatud inimesi täis. Meil on toetajaid...”

„Tato... Ma tegin vea. Ma olen vanaks jäänud. Ma ei tohiks enam lennata. Ja mis ma siis peale hakkan?”

„Sa ei ole vana, sa oled minust aastat 30 noorem...”

„Hm, see on huvitav fakt, ent sina ju enam ei lendaks? Olgu, sa ei ole kunagi piloot olnud. Anna andeks, kuid sa oled kohutav eeskuju – mul tuleb õudus peale mõtte juures, et ma peaksin veel 30 aastat elama nagu sina.”

„Kas sa proovid mind vihale ajada?”

„Ei,” Neuben ohkas väsinult. „Paraku räägin ma ainult ja täpselt seda, mida mõtlen. Tato, ma tahan mängust välja. Ma olen läbi. Ma ei suuda elada teadmise ja mu viimane lend oli ebaõnnestumine. Anna mulle kiire lõppmäng.”

Veel kümme sekundit vaikust. „Ma saan seda teha,” ütles Tato kuivalt ja karmilt. „Oled sa absoluutselt veendunud? Ma mõtlen...”

„Ma saadan sulle koordinaadid. Avariikontuuris on niipalju energiat, et ma saan veest välja ühte lõhandikku. Ajastame nii, et ma pakin kütuse ümber, saadan selle välja ja umbes sel hetkel, kui nad avastavad langeva kivi, vajutan ma stardihoovale. Sa näed arvatud ajaaknaid. Side lõpp.”

*

„Ta tahab rääkida,” tõstis major pea ja vaatas küsivalt Johni poole. See major oli sündmusi juhtinud seni, kuni John sinna välimuselt turistibussi meenutavasse staapi astus ja asja üle võttis, seega arusaadavalt ei saanud temalt väga sooja suhtumist oodata.

John surus hambad kokku ja istus pisut kiirustades mugavasse kontoritooli. Ta kohendas end, sättis kõrvaklappe-mikrofoni peas, vahetas ohvitseriga pilgu, noogutas ja sulges silmad.

„Ma kuulen.”

Tema teatud üllatuseks kostis ta kõrvu puhas saksa keel: „Nii, sõbrad! Nüüd on nii – mul kulub paar tundi, et reaktor sulgeda ja tuumakütus ümber pakkida. Sel ajal on reaktor lahti ja kui te otsuste rünnata, võite terve järve ära mürgitada. Ma pakin selle korralikult ära ja saadan teile. Viige see kaugemale. Pärast seda on laev üsna ohutu. Mul on siin muidugi tavalist lõhkeainet, näiteks tõrjeraketide lõhkepeades, ja ma lasen end muidugi õhku, kui me kokkuleppele ei saa, kuid radioaktiivset saastet ei teki. Saage minust õigesti aru – ma ei taha sittuda oma vanematekodu läve ette.”

John seedis seda hetke. „Sa oled sakslane? Või lausa šveitslane?”

„Mu nimi on Lars Neuben. Kõik muud andmed leiate nüüd ühe liigutusega.”

John lõi silmad lahti ja viipas kannatamatult käega. Inimesed hakkasid askeldama. Üks neist lasi ta ette monitorile umbes neljakümneaastase üsna tavalise saksapärase välimusega mehe pildi. John skaneeris mõni sekund andmeid. Mees oli Euroopa Kosmoseagentuuri endine töötaja, treeninud astronautide grupis, kuid mitte kunagi lennanud (sest lende lihtsalt ei toimunud), ja paarkümmend aastat tagasi Kuu Orduusse kadunud; ka pilt oli sellest ajast.

„Jah...” John otsis hetke sõnu. „Ausalt öeldes me oletasime seda häälemustri põhjal. Meil on hea meel, et sa meist ja meie keskkonnast hoolid. Kuigi sellise laevaga siin lennata... ei ole ehk parim mõte?”

„Süüdistage hiinlasi.” Neuben rääkis paari sõnaga, mis juhtunud oli. Kui John silmad avas, noogutas teda jälginud major – kõik oli õige.

„Raketi tabamus sellises trajektoripunktis oleks igal juhul tähendanud kogu radioaktiivse laadungi Euroopasse kukkumist,” jätkas endise Saksa astronauti hääle järves hulpivald süstikult. „Tänase kollaseid vendi hea suhtumise eest. Küsi oma spetsialistidelt, Robert Roux’lt... olgu, ta on juba liiga ülemus... Renee Sevianilt või Merlin Kefferilt, ja nad ütlevad sulle, et teil on väga vedanud, et laev terveks jäi.”

„Mis sa siin üldse tegid? Miks sa siin üldse lendasid?”

John lausa tajus, kuidas mees teises otsas irvitab. „Pidin Simferoopolist paar inimest peale võtma. Ma oleksin paagid kümne minutiga uuesti vett täis imenud ja uuesti orbiidile tõusnud.”

„See on seda tüüpi reaktor, mis kuumutab vett?”

„Õige. Kinnine kontuur, radioaktiivset saastet ei teki, täpsemalt tekib minimaalselt, kui vesi läbi tuuma juhitakse. Vesi ei puutu otseselt tuumamaterjalidega kokku, kuid muidugi on reaktor põrgulikult radioaktiivne.”

„Kas merevesi ikka kõlbab? Soolad ei tee midagi?”

Jälle tajus John enda ees irvitust; selleks, et teist ette kujutada, ta ju silmad sulgeski. „Reaktor on mitmekontuuriline. Vesi kõigepealt keedetakse jääksoojusega ja edasi kasutatakse ainult auru. On esimene, passiivkontuur, millega muudetakse veeaur plasmaks, edasi on kahekontuuriline magnetresonaator – vesinikku ja hapnikku tuleb eraldi „töödelda”, nende aatomkaalud on nii erinevad. Seal antakse tuumadele lõplik väljavoolukiirus. On veel elektronkahur – elektronid tuleb tuumadele järele tulistada, muidu tekib elektripotentsiaal ja lõpuks välg –, kuid selle veojõud on tuumaresonaatoritega võrreldes tühine.”

John avas korra silmad ja üks tuumafüüsikaspets, kelle pilgu ta tabas, noogutas käsi laiutades – õige, aga seda teavad kõik. Spets viipas käega edasi – jätkka.

„Ma saan aru, et kosmoses lendate te avatud gaastuumaga reaktoritega? Ja need, millega Maal käite, on nendega võrreldes suhteliselt väheefektiivsed?” proovis John.

„Tead... kes iganes sa ka poleks, need printsiibid on ju ammu teada. Küsimus on ISP-s. Sellel mootoril on see ainult umbes neli korda parem kui vesiniku-hapniku põletamisel. Tähendab see muidugi, et mul on vaja vett ainult – koos ohutusvaruga – veerand stardikaalust, mitte üheksa kümnendikku, eks ole. Ma arvan, et te tegelikult teate seda numbrit, sest väljuva gaasi temperatuuri saab mõõta laiatarbeseadmetega. Mingi saladus ei ole seegi, et me oleme saanud neid laevu ehitada Kuul, sest seal võime me vilistada tuumaplahvatuse ohule; ainult inimesed tuleb piisavalt kaugele käsutada. Te teate põhimõtteliselt ka seda, et me loome termotuumaplahvatuste epitsentri lähedusse asetatud sekundaarsetes reaktorites väga eksootilisi materjale. Ma usun, et te teate ka nende omadusi ja võimalik, et teil on näidiseidki, kuid see ei vii teid kuhugi – te ei tunne väljatöötlustehnoloogiat ja te ei saa niikuinii korraldada tuumaplahvatusi nende tootmiseks. Üldiselt, eks me ole ikka tõsiselt mõelnud, et need materjalid liiga laialt Maal levima ei hakkaks. Ma lihtsalt loodan, et teil on tervet mõistust mitte rünnata enne, kui ohtlik tuumakütus on siit läinud.”

Mina tean, et sina tead, et mida tean... mõtles John süngelt.

„Me täname sind selle mõtteviisi eest. Me ei ründa, kuigi ma ei saa aru, millele sa loodad? Ehk oleks mõistlikum kohe alla anda ja sul on ehk lihtsam ohutust tagada meie inimeste abil?”

„Ei.” Neubeni hääl kõlas pehmelt. „Mul on veel midagi tagataskus varuks. Lihtsalt mõtle enda jaoks riskid läbi – kuni sa võid eeldada, et ma tuumakütuse sulle vabatahtlikult üle annan... Eks ole?”

Ühendus katkes.

*

Tirex vaatas Tatole otsa – muidugi ekraani vahendusel. Mõlemad vaatasid korraks kõrvale – side oli maksimaalselt krüpteeritud ja salvestusseadmed ei töötanud.

„Noh, mida sa küsida tahad?” ohkas vanamees.

„Ma muidugi tegin, mida sa käskisid...”

„Ma ei kahelnud selles.”

„Ent?... Kas...” Tirex laiutas käsi, oskamata jätkata. „Ta on mu sõber,” pahvatas ta lõpuks. „Kas sa kujutad ette, mis tunne see on, kui ainus, mida sa sõbra heaks teha saad, on sihtida täpselt!”

Tato vangutas aeglaselt pead. „Ta tegi selle otsuse ise. Me ei keela selliseid asju. Selle kõne salvestus on mul isegi olemas, nii et kui sa kunagi tahad?”

Nad vaatasid õige mitu minutit vaikides tõtt. Siis katkestas Tirex ühenduse.

Tato põrnitses veel pisut aega tühja ekraani ja vajutas seejärel klahve.

Noor naine ekraanil vaatas teda teatud üllatusega. Tato nägi, kuidas ta pilk skaneeris sideparameetreid ja seejärel vaatas ta kiiresti ruumis ringi. Vanamees nägi niigi, et ta oli ükski.

„Jama?” küsis naine.

„Jah, Vera, sa saad õigesti aru – kui ma sulle niimoodi helistan, on kahjuks jama. Ütleme, et mul on eetilise dilemma – kellel paluda riskida? Mäletad, me viisime koolis läbi riskianalüüsi – jada piiripealseid otsuseid, millest ükski ei ole eraldi võttes väga kõrge riskiga. Siis aga läheb midagi viltu ja kogu ahel hakkab sisuliselt iseendale vastu töötama, kuna kumuleeruvad negatiivsed tõenäosused...”

„Jah, ma tean. Sa seletasid juba tookord nii pikalt, et mul oli tahtmine su juttu linti võtta ja kaks korda kiiremini ette lasta. Seda võib nimetada ka südametunnistuse ärkamiseks. Selle asemel, et

astuda ringist välja ja minimiseerida kahjud ja kõik see blää-blää. Me teame.”

Tato oli hetke sellise näoga, nagu näriks ta midagi mõrudad, seejärel ta muigas. „Seega sa aimad, milleks ma sulle helistasin?”

„Mitte täpselt. Võimalusi on mitmeid. Ma ei tunne situatsiooni. Ma tean, et König koos õe-vennaga lasti alla ja et nendega eriti midagi ei juhtunud. Ma tean, et Neuben... Et Neubeni ümber toimub midagi segast. Ma tean, et sa panid Stasi kõrgeimasse valmisolekusse. Ent ma ei tea, mis õieti viltu on?”

„Viltu on see, et Neuben otsustas sisuliselt sooritada enesetapu, laadides tuumakütuse käsitsi ümber, ja König arvab, et allakukkumine oli tema süü. Assol ja Blane on ohutult teel Rootsi. Vera, ma tean, mida te oma parteiga teete, ma tean, kui oluliseks König sind peab. Ma tunnen su vanemaid ja...”

„Asi peab *fucking* tõsine olema, kui sa mul niimoodi seljas trambid. Sa tahad, et ma ta sealt ära tooksin? Ole hea, seleta blondiinile paari sõnaga, mis selles erilist on? Noh, läksid perega alla; nagu ma aru saan, tegelikult ainult ja kõigest vanaema vaatama. Noh, hiinlased lasid nad alla. Noh, König jäi Šveitsi. Neuben... Kas tõesti muud lahendust ei ole?”

„Vaata, on kaks võimalust – Neuben on elust tüdinud või juhtus veel midagi. Midagi, millest keegi ei räägi.”

Vera mõtles kümnekond sekundit. „Sa kardad, et ta teeb mingi lolluse?” poetas ta lõpuks.

Tato ei vaevunud vastama.

„Muidugi,” puhatas Vera. „Millega, millal ja kuidas? Kes asjast teavad? Stasi?”

„Jah. Selleks ta oma laevaga seal istubki. Minge otse hülsi jäljes. Königit teavitame alles viimasel hetkel, seni hoiab Stasi teda tegevuses. Ma saan teile natuke katet, räägin orbitaalkaitsega, kuid arusaadavalt olete te üksi. Õnn kaasa.”

*

„Jones?”

John avas silmad. Too major seisis ta ees.

„Ilmselt sinu ülemus,” viipas ta peaga sidepuldile.

John ohkas ja vajutas nuppe kõrvaklappidel. „Kuulen.”

„John?”

„Keaton.”

„Kuidas läheb?” Keatoni hääl oli tasane. *Selline hääl, mis esimesel hetkel näib silitavat, kuuluvat näiteks ilmadiktorile, ja keegi ei saa aru, miks karvad käeseljal turri tõusevad...*

„Ta on nõus tuumakütuse üle andma. Ma arvan, et kui ta tõesti on nõus seda tegema, tuleb igasuguse meiepoolse tegevusega oodata, kuni meil on vähimgi lootus, et ta seda tõepoolest teeb.”

„Ka sa said temalt midagi? Vastas ta küsimustele?”

„Jah. Ent mitte midagi uut. Ta ei ole rumal. Ta rääkis meile seda, mida me niikuinii teada või oletada võime. Pigem ta vaid täpsustas situatsiooni, justkui öeldes, et jah, teil on õigus, ja just selleks peate te tegema, nagu ma ütlen.”

„Kas sa küsisid temalt selle kohta, et tal on maandumiskaalust umbes 200 tonni puudu?”

„Ei.”

„Ära küsi ka. Me leidsime... osa sellest.”

„Midagi, mida ma võiksin teada?”

„Friburgi lähistel tegi üks mahtuniversaal avarii. Sõitis teelt välja, ilmselt ei suutnud juht arvestada liiga raske koormaga. Kolumbia kivi. Mõned neist olid laiali lennanud ja politseinik märkas, et kui ta üht tõstis, oli see ebaloomulikult raske. Siis märkas ta, et see pole kivi moodi, on pealt pehme. Asja täpsemalt uurides avasta ta, et kivi on tegelikult plastikuga kaetud kullakang. Lühidalt, selles kaubikus oli 1,2 tonni kulda.”

„Seega oli tal vastas... Ohh. Kakssada tonni kulda?”

„Ei ole teada. Võimalik, et kogu kuld oli tolles autos. Kuigi miks seda ühtlasemalt ei jagatud? Samas, neil ei saa olla siin väga suur organisatsioon. Edasised järeldused sõnasta ise. Igatahes andsin käsu peatada teedel kõik vähegi kahtlased autod ja kontrollida, ega neil pole ebaloomulikult rasket lasti.”

„Sellest hetkest, kui seda käsku täitma hakatakse, nad teavad, et me teame. Oli see avarii ikka juhus?”

Kusagilt kaugelt kostis kerge turtsatus. „Meist keegi ei usu juhustesse. Ja arvestades, et praeguseks hetkest see auto juba ei jõudnud kuhugi, kuhu see pidi jõudma, nad teavad, et meie teame.”

*

König ärkas võpatusega. Ta ei teadnud, et on magama jäänud. Suur mugav diivan oli kuidagi veelgi lamedamaks vajunud ja neile mõlemale Kirkega oli teine teise nurka mõnus pesa tekkinud. Nad olid istunud pleedidesse mähitult, aeg-ajalt rüübanud veini ja pistnud mõne pala suhu. König kaevas võrgus, üritades madalat profiili hoida ja kirudes kohalike teenuste aeglust. Ta ei teadnud, mida Kirke tegi, arvatavasti mõtles omi mõtteid, kuni magama jäi. Neist kumbki ei teinud välja ekraanil jooksvast 60 aastat vanast filmist, kus sinised sisalikega lendavad elukad 20. sajandi kopteritega võitlesid. Lõpuks oli temagi uinunud.

Tõusev päike piilus sisse akende ees rippuvate rookardinate vahelt ja vannituppa minekuks end püsti ajanud kosmoseelanik ei suutnud katsumata jätta, kas need ikka on ehtsad. Olid küll. Paistis, et ka kulunud parkett põrandal oli ehtne. Seinad olid õige kergelt kollakast, värvitud, pisut krobelistest krohvist ja ainult lagi oli selgelt tavaline ruuduline ripplagi.

Vannitoa peeglist vaatas talle korruga vastu Blane. Nojah, krüpteeritud kanal oli üles tulnud ja vend oli nende paari inimese hulgas, kelle side oli König oma arvutil lubanud läbi lasta ilma täiendava kviteeringuta.

„Kuule, nad saadavad Neubenile kivi kaela,” ütles Blane sissejuhatusega.

„Tead või arvad,” urises König.

Tema vaateväljas rullisid end lahti igasugused nimekirjad ja logikirjete armeed. Blane juhtis ta kiiresti läbi salvestatu. „Ilmselt palus ta seda ise ja otse Tatolt.”

König mõtles hetke. „Kus sa oled?”

„Malmöst läbi. Tule sealt ära. Nad on vähemalt ühe metalli vedava auto kätte saanud. Sa ei saa seal enam ninagi välja pista, ilma et sind kinni võetaks. Ma ei tea, palju teadis selle auto juht, kuid mina ei usaldaks enam kedagi. Istu lihtsalt autosse ja sõida minema. Mina väldiks igaks juhuks isegi põhjasuunda.”

„Ära paanitse.”

„Ma ei paanitse. Kui Neuben otsustas mängust lahkuda ja Tato vastava käsu andis, ei peata seda enam miski. Sul ei ole seal enam midagi teha. Saad ju aru? Sul ei ole seal enam mitte midagi teha. Sul ei ole seal enam mitte midagi teha. Sul ei ole seal enam mitte midagi teha. Jõudis kohale?”

„Ma siiski võtan Tatoga ühendust.”

„Tee seda. Aga luba mulle, et sa hakkad kiiresti liigutama. Iga sek on oluline. Ma ei saa sulle iga minut helistada, aga ma pean seda tegema, kui sa ikka veel nagu kott sitta seal kükitad. Side lõpp.”

Kui König – kõik hommikused hädad aetud ja korralikult pestuna, mis kokku võttis oma veerand tundi – vannitoast väljus, leidis ta Kirke asju pakkimas. Naise liigutused olid rabeledad ja ta nägu oli nii pinges, et põsesarnad olid kriitvalged.

„Sööme kiiresti. Martin sõitis teelt välja ja jäi kullaga vahele. Nad võivad iga minut siin olla.” Ta kadus vannituppa.

König mõtles paar hetke ja hakkas tõepoolest sööma; toidukraam oli üsna hooletult laotatud sinnasamasse diivanilauale. Samal ajal võttis ta Tatoga ühendust.

Tema prillid tekitasid tema ette vaid temale nähtava läbipaistva kujutise.

„Aa, ärkasid,” noogutas Tato talle.

„Tore, et sa kunagi ei maga,” ühmas König tervituseks vastu. „Miks Neuben kivi kaela saab?”

„Sest ta ise palus seda.”

„Vaevusid sa mõtlema, miks ta seda palus?”

„Vaevusin. Mõtlen kogu aeg. Ei suuda välja mõelda. See väike arusaamatus sinuga on jama, keegi ei lõpeta oma elu selliste pisiasjade pärast. Olen vahepeal kuulnud, et ta olla juba tükk aega pisut imelik olnud. Depressioon. Aga kuna ta tuumakütust käsitsi ümber laadides sisuliselt niikuinii piiras oma eluea paari päevaga, pole mul ka sügavamat mõtet teda enam ümber veenma hakata.”

König vaatas vanameest pisut aega arvustavalt. „Sa ei võta seda kergelt.”

„Ei, noor tola! Ta polnud mulle just lähedasim sõber, aga vana hea tuttav küll. Sellest tuleb ainult meeletult halba, kui ma teda nüüd alt veaksin. Hilja. Kivi langemiseni on nüüd juba vähem kui kuussada sekki. Tule sealt ära.”

König vaatas talle paar sekundit süngelt otsa. „Tulen. Kas Martini vahelejäämisest on midagi teada? Keda ma usaldada võin? Ehk kas ma hakkan sõitma koos abikaasa Kirkega või lasen üksi jalga?”

„Kust sa tead, et see oli Martin Schwartz, kes vahele jäi?”

„Kirke ütles.”

„Hm, uuri talt, kust ta seda kuulis? Ettevaatlikult. Martin oli talle ilmselt lähedane... Koos nad küll kunagi elanud ei ole.”

Nad vaatasid mõned sekundid teineteisele otsa ja katkestasid siis ühenduse.

„Läheme?” pöördus König vahepeal vannitoast välja tulnud naise poole.

See noogutas ainult, hakates matkasaapaid jalga ajama.

*

„Oled sa kuuldel?”

John sulges jälle silmad, et süveneda Neubeni häälele. „Kuulen sind.”

„Tuumakütus on ümber laetud. See on spetsiaalsetes kaadmiumi ja seatinaga konteinerites ja ma saadan selle kohe oma robotiga laeva juurest minema. Sel robotil on sellise koormaga suhteliselt vilets ujuvus ja vees liikumine on sel üldse abifunktsioon, nii et veesuusatamiseks see ei kõlbaks. Selleks saadan selle minema pärituult. Korjake see lihtsalt järvelt üles, seal ei ole mingeid lõhkelaenguid ega lõkse. Kui olete selle kätte saanud, räägime edasi.”

Vaikus liinil. John viskas kõrvaklapid kõrvale. „Kõik kuulsid? Kas laeva juures on midagi näha?”

Ta vajutas klahvidele ekraani ees, vahetades erinevatest suundadest kaldast paarisaja meetri kaugusel hulpivale kosmoseaparaadile suunatud kaamerate kujutisi.

„Jah, miski eraldub selle küljest... Suund süd-vest-vest... Kiirus umbes meeter sekundis,” raporteeris keegi. Mõned kaamerad proovisid napilt veepinnast kõrgemale ulatuvale asjandusele fokuseeruda.

Möödus kümmekond sekundit.

„Kaater ja kopter välja saata! Las peatuvad esialgu kolmesajal meetril!”

Veel paarkümmend sekundit.

„See on su ülemus,” ütles major pehmel toonil ja John mõistis, et on lihtsalt ignoreerinud kõrgeima prioriteedi kõnet, mis punast vilgutades tähelepanu nõudis.

„Keaton, mul on kiire. Robot hakkas aatomimaterjalidega tulema. Me kontrollime kohe. Enne ei saa mingit otsust vastu võtta.”

„John, kuula! CERNi keskus kinnitab NATO õhukaitse andmeid – teie asukohta tabab natuke rohkem kui kuue minuti pärast kosmiline objekt. Hetkel me ei tea veel täpset tabamiskohta ja plahvatuse võimsust. Küsimus on umbes kaheksasajal meetris.”

John mõtles hetke. „Seda on eluline teada. Kas nad hävitavad laeva, millest radioaktiivsed materjalid on välja viidud, või kavatsevad korraldada saastekatastroofi, et selle varjus kas startida või laevani jõuda.”

„Jah. Kui sul ei ole selgeid ja konkreetseid vastuväiteid, võta seda kui otsest käsku – rünnake viivitamatult.”

„Sa tead, et „viivitamatult” tähendab mõnda minutit.”

„Seda enam soovitan lobisemise lõpetada.”

John ohkas ühendust katkestades. Ta lootis, et ülemus veel kuulis seda ohet.

„Ründame laeva!” kuulutas ta ümberseisjatele. „Snaiprid – tuli vaba. Kaatrid - start. Allveetiim – läheneda. Tuumaroboti grupp – viivitusega edasi, eesmärgiks robot võimalikult kiiresti kätte saada ja eemalduda. Kordan, eemalduda enne kontrolli, kontrollida teel.” John mõtles hetke. „Allveetiim – dessant välja, las need ootavad mõnesaja meetri kaugusel kaldavees. Kordan – dessant välja, las nad ootavad kaldavees. Ei, las nad eemalduvad vähemalt poolele kilomeetrile. Alarmeerige kohalikku politseid – üldevakuatsioon. Mõne minutiga tuleb ümbruskond vähemalt kilomeetri raadiuses puhtaks saada. Kordan, viie minutiga tuleb ümbruskond puhtaks saada. See puudutab ka kogu meie personali – kõik, kes ei osale rünnakus, peavad lahkuma.”

Ta tõusis, võttis majoril varrukast ja tiris ta bussist välja. Kohe seal kõrval seisis teine buss, kus olid nii-öelda söökla, ühiselamu (magamiskohad) ja tualett. John teadis, et kahe bussi vahel kaob korraks ta peakomplekti ühendus.

„Kivi kukub!” ütles ta majorile kiiresti ja lükkas mehe bussi suunas tagasi, suundudes ise tualetti.

Ta ei jõudnud teise bussini, kui keegi staabibussi ukselt talle järele karjus: „Kosmoseaparaat stardib!”

Vandudes tormas ta oma kohale tagasi.

*

„Kuhu?” küsis Kirke, kui nad sõitma hakkasid.

„Itta viivale kiirteele. Võid näiteks Pariisi peale hoida.”

König ise lasi end kõrvalistmel tagasi ja ühendus jälle sidosse.

„Blane, saad rääkida?”

„Jah, kui vaja,” tuli vastus kümnekonna sekundi pärast. „Hülsi langemiseni vist alla kaheksa sekundi?”

„Jah. Miks laadis Neuben tuumakütuse käsitsi ümber?”

„Miks? Kust mina seda teadma peaksin? Ehk sai robot viga?”

„Sina vaatasid tabamuse andmeid. Mida sina oleksid teinud?”

Blane vaikis pisut, mõeldes. „Reaktor oli põhimõtteliselt korras. Selle sulgemine nii, et see ohutu on, tähendab tosina klahvi vajutust ja tuhat sekki ootamist. Tuumakütust saab välja võtta ja transpordikonteinerisse toppida suvalise montaažiroboti abil. Laeval oli üks universaalne ja... niipalju, kui ma logidest kontrollin, ei saanud see viga. Neubeni plaan on loogiline, tõhus ja parimat tulemust garanteeriv, kui välja arvata, et me ei tea, miks tal oli vaja kütust käsitsi torkida ja miks ta valis... nii morbiidse lahenduse.”

„Olgu, ma olen igatahes teel.”

„Rõõm kuulda.”

König valis uue ühenduse.

„Tato, miks Neuben tuumakütuse käsitsi välja võttis?”

„Tal ei jäänud muud üle. Laeva vigastused olid suuremad, kui algul tundus. Ilmselt rikkus kaitsekatte august sisse tungiv plasma rohkem, kui te arvasite.”

„Aga mis siis, kui?...” küsis König mornilt.

Tato vaikis viis sekundit. „Ja sa oled autos koos Kirkega?”

„Jah.”

Tato mõtles veel viis sekundit. „Nüüd on igatahes hilja midagi muuta. König, ma saatsin sulle Vera ja Stasi järele. Nad tulevad otse su teele alla, nad on peidus hülsi taga ja maanduvad vaevalt sada sekki pärast hülsi langemist. Ma pidin sulle just koordinaadid saatma, kus sa olla võiksid. Mida Kirkega teha? Igaks juhuks ma ei usaldaks teda.”

„Saada koordinaadid. Side lõpp,” ohkas König.

Ta tõmbas virtuaaliprillid peast, võttis vöölt tavalist liikumisindikaatoritega juhtpulti – üsna sellist, nagu kunagi ekraani ees hüpeldes arvutimängude juhtimiseks kasutati – meenutava asjanduse ja tulistas sellest naisele väikese nõela kaela. Ta haaras roolist ja juhtis auto sujuvalt teeveerele, kui naine esiteks üllatunult kaela katsus ja siis liikumatuks lönti vajus.

König väljus autost, tiris naise enda istmele, kinnitas ta korralikult turvavööga, sättis ta mugavamalt lamama, kõndis juhikohale ja sõitis teele tagasi.

*

„Kosmoseaparaat lendas vaevalt pool kilomeetrit! See on siinsamas kaldal.”

John uuris kaarti. Siis vajutas ta klahve.

„Keaton, mul on vaja kivi langemise asukohta teada KOHE!”

„Ma üritan... Mis juhtus?”

„Süstik on kaldal. Tõusis veest ja lendas natuke.”

„Üks hetk.” Viisteist sekundit vaikust. „See on süstiku... siis eelmisest asukohast umbes pool kilomeetrit kirdes.”

„Täna. Seal süstik ongi.” John katkestas ühenduse.

„Atomimaterjalide grupp, kuidas teil läheb?”

„Käes. Esmasel vaatlusel on see täpselt see, mis lubatud.”

„Eemalduge maksimaalkiirusel süd-osti!”

Ta ohkas. Ta pidi seda tegema. Lõpuks polnud seda otsesõnu keelatud kah.

Ta vajutas klahve. „Tähelepanu kõigile! Minuti pärast kukub kosmosesüstiku uude asukohta taevast kivi. Oodata on umbes 500–600 tonnise trotüülevivalendiga plahvatust. Koristage kõik inimesed ja tehnika tabamuskohast kaugemale! Kui kivi langeb otse kosmoselaevale, on purustused minimaalsed, sest see on jääraaku põhjas. Kõigil lennuvahenditel maanduda. Hoiatage sõjaväge, lennujuhtimiskeskust ja kohalikku politseid. Kiiresti!”

*

„Sa peaksid teadvusel olema,” ütles König vabandava tooniga. „Anna andeks, ma ei saa kedagi usaldada. Ma valisin segu, mis su teadvusele jätab, ühel lihtsal põhjusel – ma tahan sulle mõned küsimused esitada. Sa saad silmadega märku anda, kas jah või ei. Saad sa minust aru?”

Kirke liigutas silmi üles-alla.

„Tore. Esimene küsimus – kas sa tahad siia jääda või üles ära tulla? Mulle tuleb mõne minuti jooksul süstik järele. Sa tead paremini, kas su sidemed Kuu Orduga tulevad välja ja mis siis sinuga juhtuda võib. Mõttele – kas ma võtan su kaasa?”

König üritas jagada tähelepanu naise ja tee vahel. „Jah? Siis ma võtan su kaasa. Kuidas sa said teada, et Martin vahele jäi? Kas keegi helistas sulle? Ei? Hm... Mail? Ei... Hm... Teil oli mingi oma kokkulepitud märk? Jah. Ahah.”

König mõtles pisut. „Mingi kõnekaardiga telefon? Jah. Kas signaal oli ainult signaali puudumine? Jah. Ma ei usu sind. Kust sa üldse teadsid, et temaga võiks midagi juhtuda?” König mõtles veel natuke. „Nii me ei jõua kuhugi, liiga palju aega läheb. Välgatust sa nägid, see oli langev hüls. Me oleme nii kaugel, et kulub oma pool minutit, enne kui kõmakas kohale jõuab. Mõttele veelkord järele – kui sul oli midagi tegemist kogu selle asja vussimine kuga, siis tuleb see paratamatult kohe välja. Kas sa ikka tahad üles tulla? Jah? Ma rohkem ei küsi. Ära muretse, halvatus peaks hakkama juba praegu vaikselt järele andma.”

Ei ole just igapäevane vaatepilt, kui kiirteeäärsele seisuplatsile laskub kosmosesüstik. Suur parkimisplats oli praktiliselt tühi, ainult teepoolses servas seisis paar rekkat. König oli autost välja tulnud ja jälgis, kuidas taevast lõkendavast heledast tähest sai pikk sinakasvalge leek, mis süütas kuiva hõreda muru asfaldiribade vahel, muutus silmipimestavalt heledaks – isegi päevavalguses – ja hääbus siis, kui miski selle pealt kokku surus. See miski oli muidugi laskunud süstik ise, püstolikuuli meenutav tömp, otsast munajas, umbes korraliku eramaja kõrgune silinder.

König muigas, visates ühe pilgu süstikut tõlbil ilmel uudistavatele rekkajuhtidele ja sealsamas kõrval kiirteel levivale segadusele, vinnas Kirke selga ja kõndis süstiku poole. Selle küljel avanes luuk ja vähem kui minuti pärast oli ta Stasi abil naise ja siis ennast toolidesse sättinud.

„Start?” küsis Vera, kes piloodikohalt lahkunud ei olnud.

„Start,” noogutas König.

Vera vajutas kohe kange, neljakordne raskus surus neid toolidesse ja parkimisplats nende all – kogu laeva vaba sisepind oli ühtlasi ekraan – hakkas kiiresti allapoole vajuma.

*

„Sa ei jõudnudki vanaema juurde?” küsis Tato poolmuigamisega.

„Jõuan mõni teine kord,” mühatas König.

Vanamees istus oma mugavas toolis, sellal kui König seisis Maad vaadates tema ees, seljaga tema poole.

„Asjata jätsid minemata. Rumal sinust.”

„Nüüd ma saan sellest aru.” König ei pöördunud. „Tagantjäreletarkus – Neuben ei haaranud juhised niisama. Talle üldse ei meeldinud, et ma juhtimise üle võtan.”

„Kas sa oletad, et ta oleks laskunud raketil tabada?”

„Kui ta hiinlastega kokku... Ma ei tea.”

„Ma tean, et sa panid poisid põhjalikult lennutrajektore analüüsima, ilmselt eeldusel, et rakett pidi plahvatama teatud kaugusel. Ma oleksin võinud kohe öelda, et see on liiga kunstlik. Ja Hiina ei saa Euroopas kuigi vabalt tegutseda. See ei ole loogiline.”

König noogutas mornilt. „Üldse ei klapi selles loos miski. Kui me eeldame, et selle jama korraldas Neuben ise või kellegi abil, tuleks eeldada, et ta ootas pigem sobivat juhust, et käivitada süstiku juhtimisse peidetud programm. Aga need on oletused, mida enam kuidagi tõestada ei saa. Sellepärast vaikimegi vist kõik? Blane'il palusin ka vaikida.”

„Mida rohkem ma sellele mõtlen, seda rohkem mulle tundub, et ta tahtis lihtsalt pensionile minna,” mühatas Tato.

König pöördus. „Eeldusel, et ta tegelikult kasutas ümberlaadimisel robotit, võis ta selles segaduses kaduda küll. Me oleme sada korda uurinud kõiki salvestusi ja kontrollinud simulatsioonidel – laev hävis. Mida tal oli mõnele luurele müüa?”

„Ta ehk ei müünudki. Ta läks sõna otseses mõttes pensionile. Mitte keegi peale meie isegi ei oleta, et ta võiks veel elus olla,” muigas Tato virilalt.

König mõtles pisut. „Kas ta korraldas ka selle kullakoorma vahelejäämise, et meil arvestus ei klapiks? Väärismetalle on puudu paar tonni – pensionifond?”

Tato vangutas pead. „Ma ei tea. Selle võis korraldada ka Kirke, et ennast löögi alla seada ja nii tagada, et sa pead ta kaasa võtma. Võimalik, et ka tüütuks muutunud suhtest vabanemiseks; ja väikeseks kättemaksuks.”

„See politseis registreeritud intsident, et nad kaklesid?”

Tato kehitas õlgu. „Need kõik on oletused. Jah, ma hakkan vaikselt, kuid visalt ja järjekindlalt uurima, milline on tõde. Kirke osa tuleb skaneerimisel välja. See, kui ta otsustab tagasi minna, on ka kaudne vastus.”

„Ja kui see välja tuleb, anname talle andeks?” See oli pigem tõdemus.

„Marss puhastab hinged.” Polnud aru saada, kui tõsiselt Tato seda mõtles.

Vanamees tõusis ja astus Königi kõrvale. „Me võime tegutseda edasi eeldusel, et Neuben põgenes. Keegi surma ei saanud ja kui ta tõesti lihtsalt kadus, siis jääbki see vaid meie teada.”

„Sest küsimus pole selles?” König pöördus uuesti ja nüüd vaatasid nad koos heledat pool-Maad.

Tato noogutas. „Kui ta tõepoolest varastas vaid hunniku kulda ja kadus, siis on vaid õiglane tal minna lasta. Sest minu jaoks on see ohumärk – midagi on valesti, kui inimesed nii teevad. Võimalik, et tasuks isegi lasta lahti legend – et ta läks ja me lasime minna? Ehk siis järgmine jätab laeva lõhkumata.” Ta mühatas. „Tuleb odavam.”